

Regelbunden tillsyn i Ammarnäs skola

Förskoleklass

Årskurserna 1–6

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Sorsele kommun och besökt ammarnäs skola den 23 september 2008. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.Skolinspektionen.se/sv/Tillsyn).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har huvudmannen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den dag månad år.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från kommunen och Ammarnäs skola, dels den information som samlats in under besöket. I Ammarnäs skola intervjuades rektorn, lärare och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på Ammarnäs skola

Ammarnäs skola	Antal elever
Förskoleklass	0
Grundskola	7
Skolbarnsomsorg	3

Källa: Skolans uppgifter

Ammarnäs skola ligger belägen i byn Ammarnäs, cirka 90 km från Sorsele tätort. Utbildningen vid skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1 – 6. Läsåret 2008/09 finns dock inga elever i förskoleklassen. För verksamheten ansvarar en rektor, som är

ansvarig för all skolverksamhet i kommunen och har sitt kontor på Vindelälvs skolan i Sorsele.

Vid skolan finns en klass med elever från årskurs 1–6. En lärare ansvarar för verksamheten. En dag i veckan har eleverna i årskurs 3–6 undervisning vid Vindelälvs skolan i Sorsele. Där läser eleverna bland annat slöjd, idrott och hälsa samt teknik samt att eleverna deltar i ordinarie undervisning. Denna verksamhet sker i samverkan mellan lärare i Ammarnäs skola och lärare vid Vindelälvs skolan.

Skolan har gymnastiksal och en utemiljö som erbjuder goda möjligheter till lek och spel. Verksamheten präglas av närheten till naturen och pedagogisk verksamhet i exempelvis skolskogen är en självklar del av skolarbetet. I skolans lokaler finns även förskola vilket främjar samverkan mellan skolformerna. Eleverna äter skollunch på Ammarnäsgården som ligger i anslutning till skolan.

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Kommentar och bedömning:

Ammarnäs skola genomför nationella prov i årskurs 5. Skolan har få elever och antalet genomförda nationella prov är därmed lågt. Sammanställningar och analys av resultaten för de nationella proven i matematik, engelska och svenska redovisas tillsammans med resultaten för Blattniksele skola och Vindelälvs skolan i kommunens kvalitetsredovisning. Sammanställningen för 2007 visar att 98 procent av kommunens elever nådde målen i svenska, 94 procent nådde målen i matematik och 99 procent nådde målen i engelska. Utvecklingen under de 5 senaste åren visar stabila resultat, förutom enstaka år med något lägre måloppläggelse.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla ämnen i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.2 Lärarna genomför utvecklingssamtal om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.2.3 Lärarna upprättar en individuell utvecklingsplan i samband med utvecklingssamtalet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3 Bedömning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella ämnesproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.3.2 Vid bedömning utgår lärarna från de nationella målen i kursplanerna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt läroplanen ska lärarna vid bedömning av elevernas kunskapsresultat och kunskapsutveckling utnyttja all tillgänglig information om elevens kunskaper i förhållande till kraven i läroplan och kursplaner och göra en allsidig bedömning av deras resultat. Vid Ammarnäs skola arbetar endast en lärare. Det är viktigt att det finns möjlighet att diskutera de kunskapskvaliteter som läroplanen och kursplanen tar upp, med andra lärare och andra skolor i kommunen. Detta för att säkerställa en likvärdig bedömning av elevernas kunskapsresultat och kunskapsutveckling. Det finns en ambition inom Sorsele kommun att flera lärare ska bedöma de nationella proven i årskurs 5 för att öka likvärdigheten. Ett arbete som Skolinspektionen ser positivt på.

4 (9)

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens och kursplanernas mål att sträva mot anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.2 Eleverna ges möjlighet till inflytande och ansvarstagande över det egna lärandet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.3 Eleverna ges kunskap om demokratins principer och utvecklar sin förmåga att arbeta i demokratiska former.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna för att stödja elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.5 Utbildningen i förskoleklassen stimulerar varje barns utveckling och lärande och ligger till grund till fortsatt skolgång.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Det finns för närvarande inga elever i förskoleklassen.

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till varje elevs behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.2 Särskilt stöd ges till barn och elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö.

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro**Bedömningspunkter****2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

2.1.3 Skolan har upprättat en likabehandlingsplan i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling ska varje skola upprätta en likabehandlingsplan. Likabehandlingsplanen ska följas upp och utvärderas i kvalitetsredovisningen och arbetet enligt planen ska vara tydlig i skolans praktik. Även eleverna ska vara aktiva i uppföljning och bearbetning av likabehandlingsplanen.

I Sorsele kommun finns en likabehandlingsplan som är gemensam för skolorna i Sorsele kommun. Däremot finns ingen likabehandlingsplan upprättad för Am-

ammarnäs skola och de behov som finns där. Kommunens plan innehåller mål och visioner för likabehandlingsarbetet, definitioner av begrepp, ansvarsområden och rutiner, exempel på förebyggande insatser samt en beskrivning av åtgärder vid fall av kränkning och mobbning. Likabehandlingsplanen saknar dock tydlig koppling till en kartläggning och analys av de behov som finns vid Ammarnäs skola. Planen beskriver inte heller de insatser som ska påbörjas och genomföras under det kommande året för att sträva mot uppsatta mål och visioner. Hur det kontinuerliga arbetet utifrån likabehandlingsplanen följs upp och utvärderas framgår inte heller. Skolinspektionen vill även uppmärksamma skolan på att planen ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av elever. Ett arbete som ska anpassas till elevernas ålder och mognad.

Med avseende på detta bedömer Skolinspektionen att likabehandlingsplanen vid Ammarnäs skola inte motsvarar lagens krav. Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen utser ska se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Mer att läsa om utformning och innehåll i likabehandlingsplaner finns i Skolinspektionens allmänna råd för arbetet med att främja likabehandling (SKOLFS 2007:07).

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna språkval, elevens val samt modersmålsundervisning i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.1.3 Skolan anordnar undervisning i svenska som andraspråk i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Det finns för närvarande inga elever med behov att läsa svenska som andraspråk.

3.1.4 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag av enstaka inslag som kan föranleda obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2 Personalens utbildning

Bedömningspunkter

3.2.1 Skolans pedagogiska personal har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.2.2 Rektor har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3 Rektors ansvar

Bedömningspunkter

3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt skollagen ska det finnas rektorer för ledning av utbildningen i skolan. Rektorn ska hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet. Det åligger rektorn att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal har rektorn det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas på att nå de nationella målen. Rektorn ansvarar också för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och till målen i skolplanen och den lokala arbetsplanen. Skolorna i Sorsele kommun ligger i ett stort geografiskt område. Rektorn för Ammarnäs skola ansvarar för samtliga skolor i kommunen och har sitt kontor

8 (9)

på Vindelälvs skolan i Sorsele tätort. Rektorn är nyttillträdd från och med höstterminen 2008.

Skolinspektionen vill poängtera vikten av att rektorn ges rimliga förutsättningar att hålla sig förtrogen med det dagliga arbetet vid respektive skola för att kunna utveckla sin roll som pedagogisk ledare. Detta arbete innefattar såväl elevernas kunskapsresultat, resultaten av arbetet med normer och värden som resultatet av skolans lednings- och kvalitetsarbete.

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.3.3 Lagen om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg iakttas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

3.4 Kvalitetsarbete

Bedömningspunkter

3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder, för att förbättra måluppfyllelsen.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt läroplanen måste skolans verksamhet utvecklas så att den svarar mot uppställda mål. Kommunen har ett givet ansvar för att så sker. Den dagliga pedagogiska ledningen av skolan och lärarnas professionella ansvar är förutsättningar för att skolan utvecklas kvalitativt. Detta kräver att undervisningsmålen ständigt provas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder provas och utvecklas.

Vid Ammarnäs skola känner läraren sin verksamhet och sina elever väl och dokumentation av resultat, uppföljning och analys av verksamheten finns för skolans arbete.

Skolinspektionen vill poängtera vikten av att läraren ges möjlighet att diskutera de kunskapskvaliteter som läroplanen och kursplanen tar upp, med andra lärare och skolor i kommunen som ett led i kvalitetsarbetet. Rektorn måste, som pedagogisk ledare för verksamheten, ta ansvar och skapa rutiner för kvalitetsarbetet

så att undervisningsmålen ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder utvecklas och prövas.

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet ska årligen upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten. Arbetet med kvalitetsredovisning ska främja skolans kvalitetsarbete och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningarna syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Kommunen ska sträva efter att göra kvalitetsredovisningar som upprättats för verksamhet i kommunen kända och enkelt åtkomliga för var och en.

Kvalitetsredovisningen ska innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för skolan har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna ska verksamhetens förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas. I kvalitetsredovisningen ska även uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen redovisas. Skolans kvalitetsredovisning ska utarbetas under medverkan av lärare, övrig personal och elever. Elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet med kvalitetsredovisning.

Verksamheten i Ammarnäs skola redovisas i en kvalitetsredovisning som är gemensam för hela kommunen men skolan har ingen egen kvalitetsredovisning utifrån de krav som förordningen ställer. Detta måste skolan åtgärda. För arbetet ansvarar rektorn. Mer att läsa om utformning och innehåll i kvalitetsredovisningar finns i Skolinspektionens allmänna råd (SKOLFS 2006:18) om kvalitetsredovisning.

2008-12-08 Umeå

Pär Axelsson

Pererik Hagberg